

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko Skarbowi Państwa - Centralnemu Biuru Śledczemu Policji w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek adw. B. L. o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) oddala wniosek o zasądzenie od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej RP kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda M.P. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 listopada 2019 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Reprezentujący skarżącego pełnomocnik ustanowiony z urzędu podniósł, że powód wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując w uzasadnieniu tego wniosku, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza jak i kontrolna tego sądu, których założenia i istota zostały wyjaśnione w dwóch, powołanych w tym fragmencie, uchwałach Sądu

Najwyższego, mających moc zasad prawnych. To jednozdaniowe stwierdzenie mające uzasadniać wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wprawdzie od strony formalnej spełnia ten wymóg, ale dalekie jest od zasad należytej staranności zawodowego pełnomocnika. Ta skrócowa argumentacja nie może przekonywać, że doszło w niniejszej sprawie do rażącego naruszenia prawa, skutkującego oczywistym uzasadnieniem skargi w ustalonym stanie faktycznym. Należy wobec tego przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14, www.sn.pl). Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08 i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, obydwa niepubl.). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie SN z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt I UK 65/14, www.sn.pl, zob. także m. in.: postanowienia SN z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt III PK 6/15, www.sn.pl, z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt I PK 262/13, niepubl., z dnia 27 maja 2010 r., sygn. akt II UK 274/09, www.sn.pl, z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 207/07, niepubl., z dnia 12 lipca 2007 r., sygn. akt III CSK 160/07, www.sn.pl).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Odnosząc się do kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez pełnomocnika ustanowionego przez Sąd z urzędu, należy stwierdzić, że w skardze kasacyjnej nie został sformułowany jednoznaczny wniosek o ich przyznanie. Znalazł się w niej tylko wniosek o rozstrzygnięcie o kosztach procesu za wszystkie instancje oraz twierdzenie o zasadności przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego jej rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o należnych powodowi kosztach procesu i zastępstwa procesowego z urzędu na rzecz pełnomocnika w niniejszym postępowaniu. Zgodnie zaś z § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 19) wniosek o przyznanie ze Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej stronie postępowania z urzędu powinien zawierać oświadczenie, że opłata nie została zapłacona w całości lub w części. Oświadczenie to powinno być wyraźnie sformułowane we wniosku pełnomocnika, a jego brak wywołuje skutki materialnoprawne w postaci utraty prawa do wynagrodzenia. Z tej przyczyny brak jest podstaw do zasądzenia tych kosztów.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego zostało oparte na art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami (na temat przyczyn zob. np. postanowienie SN z dnia 19 września 2013 r., sygn. akt I CZ 183/12, www.sn.pl). O nieobciążeniu skarżącego kosztami zadecydowało kilka przyczyn, w tym jego stan majątkowy, uzasadnione okolicznościami sprawy przekonanie o zasadności roszczenia, charakter dochodzonego roszczenia skierowanego wobec Skarbu Państwa w wyniku doznania uszkodzenia ciała podczas zatrzymania przez funkcjonariuszy Policji.

ke

[aw]